

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, külsősúgóváltó és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szerda, 1930 október 29
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 244. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznapi 10, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentek hétfő kivételével naponta reggel

Szeged és a Korvin-koszorúsok

Az alkotmányosság elve s az alkotmányosság elvének tisztelete azt követeli mindenkitől, hogy az államfő tényét a legnagyobb hódolattal s a legőszintébb lojalitással fogadja. Az alkotmányosság elve s a felelős kormányzati rendszer gondolata azonban nemcsak megengedik, de meg is kívánják, hogy az államfőnek kritikával meg nem közelíthető kormányzati tényeiért és elhatározásaiért a tanácsadók viseljék a felelősséget. Amikor tehát — kizárólag szegedi vonatkozásban — reflexiókat fűzünk a legutóbbi kitüntetésekhez, nem szólunk másokról s nem gondolunk másokra, kizárólag azokra, akik a tanácsadás felelősségét viselik.

Nem értünk egyet dr. Szabó Lászlónak, legkiválóbb kartársunknak azzal a véleményével, hogy a kitüntetések a demokratikus gondolkodás követeli meg. De kell, hogy velünk egyet értsen mindenki, ha azt állítjuk, hogy a munka érdeme s a tehetség kiválósága lehet csak alapja a kitüntetéseknek. Amikor közvetlenül a szegedi ünnepségek előtt a hivatalos lap rendkívüli számában közölte a legmagasabb elhatározást a kitüntetések új rendjéről, azt kellett hinni, hogy a szegedi ünnepségek miatt van szükség a legmagasabb elhatározás soronkívüli publikálására s hogy ennek következtében a munka érdeme s a tehetség kiválósága a kitüntetések díszét szegedi alkotóknak is meg fogja szerezni.

S ezen a ponton, úgy véljük, a tanácsosok nem kellő körültekintéssel látták el tisztüket. Például: mi úgy véljük, talán más kitüntetést kellett volna tanácsolniok Somogyi Szilveszter számára, aki az alkotó, építő és áldozó város első polgára s aki erős lélekkel vállalva az építkezés felelősségét és munkáját, egyedül tette lehetővé, hogy »a nagy mű« be legyen végezve. Amikor például a szegedi egyetem egyik kitűnő professzorát, akinek némi része kétségtelenül volt az egyetemi építkezések körül, magasabb és diszesebb kitüntetésre ajánlották, talán azt is érezniök kellett volna a tanácsadóknak, hogy a kitüntetések általuk javasolt módjában a polgármester terhére mutató *diszparitás* a város áldozó és építő népének megbecsülését sem jeleníti. Ne hivatkozzanak arra, hogy a város polgármestere a másodosztályú érdemrendet már megkapta, amikor jól tudják, hogy az építkezések körül a polgármester által végzett munka s a polgármester által szerzett érdem a munka és érdem oroszlánrészét tevén ki, talán akkor jártak volna el helyesen, ha legalább a csillag adományozását hozták volna javaslatba a már megadott érdemrendhez.

Bennünket az is bánt, hogy a Korvin-koszorúsok sorában a tanácsadók nem hozták javaslatba például Móra Ferenc, Juhász Gyula vagy Nyilassy Sándor nevét. Nem akarjuk sem az irodalomtörténet, sem az esztetika sulyaival lemérni a jogcímeket, szentül hisszük azonban, hogy a Korvin-koszorúsok díszes sorának nívóját és fényét csak emelték volna a szegedi

gedi nevek. Talán a szegedi ünnepség különösen kedvező alkalmat is teremtett volna a tanácsadók számára Szeged kultúrájának, Szeged alkotó szellemének ilyen módon való demonstrálására is. Nem jó szolgálatot tettek a városnak azok, akik szándékosan, vagy nem menthető mulasztásból nem szereztek meg a városnak ezt a kitüntetést.

Ne gondolja senki azt, hogy a demokrácia hívei nem tulajdoníthatnak tulságos jelentőséget az ilyen antidemokratikus intézménynek. Mert egyrészt, mint említettük, nagyon illetékes vélemény szerint a kitüntetések rendszerét a demokrácia is követeli, másrészt: *mi nem az egyesek sérelmét reklamáljuk, hanem a városét.* A város kiváló polgárai díszít és fényt árasztanak a városra is s a város kiváló polgárainak kitüntetése kitüntetés a városnak is. Kétszeres ok szolgál tehát alapul

arra, hogy az előterjesztések megtételénél a képességeknek, alkotásoknak és érdemeknek kiválósága szerepeljen egyetlen döntő szempontul, ne pedig a társasági összeköttetés, a tarokkparti kellemes viszonylata. Senki ne akarja megnehezíteni a városra is fényt vető kitüntetések adományozását azért, mert a már megadott kitüntetések egyedülállóságát kívánják megvédeni.

Ki tudja, mikor nyílik még egyszer ilyen alkalom arra, hogy a város polgárai elismerésén keresztül jusson kitüntetéshez? Egyfelől a pártszempontok kicsinyességei, másfelől az emelkedett kultúrszempontok hiányai rossz szolgálatot tettek a városnak. S mindebben kivette nem csekély részét a féltékenységi is. Gomblyukfájdalmak nélkül, de a várost ért sérelmet fálalva és megállapítva mondtuk el mindent a nagy ünnep után.

Éjjel 12 óráig tárgyalta kedden a közgyűlés a költségvetést

Éles bírálatok a városi politikáról — Hangos viták az éjszakai ülésen — A közgyűlés a tiszviselők hadipótlékának elfoglalását kéri

Éjfélkor megszakították a részletes vitát, szerdán folytatják

(A Délmagyarország munkatársától.) Tizenkét városatyja volt jelen a közgyűlési teremben, amikor dr. Somogyi Szilveszter polgármester kedden délután negyedöt órakor megnyitotta a folytatódó közgyűlést.

Naplrend előtt

Lájer Dezső szólalt fel. A hétfői ülésen indítványt tett, amelyben azt kérte, hogy a földmunkálatoknál a város napi négy pengő keresetminimumot állapítson meg. Indítványa fölött a polgármester nem rendelt el szavazást, amiben az autonómia súlyos sérelmét látja. Kéri, hogy a közgyűlés most pótlólag döntsön indítványa fölött.

— Majd gondolkozom a kérdésen! — mondja a polgármester. Most egyelőre folytatjuk a költségvetés tárgyalását! Következik dr. Szepesiné.

Dr. Szepesiné dr. Szamek Sára

beszédében először az emebri közösségek kialakulásának történetével foglalkozik és megállapítja, hogy a barbár törzs jobban megvédte az egyén érdekeit, mint a mai modern város. A költségvetés hű fotográfiája a város gazdálkodásának. A város tízmilliópengős költségvetésének negyvenhat százaléka személyi kiadás, két és félszázaléka közegészségügy, 2-6 százaléka köztisztaság és népjólétre 0.3 százalék esik. Ma, amikor a szükség azt parancsolná, hogy a népjólétre költsön a legtöbbet a város, ez a legkisebb tétel a költségvetésnek. Ökonómikus, racionális várospolitika pontos statisztikai adatok nélkül el sem képzelhető. Indítványozza a lelkiismeretes statisztikai adatgyűjtés elrendelését. Meg kell állapítani, hogy hány csecsemő van, akinek apja, anyja munkába jár, hogy mit esznek a napközi otthonokban elhelyezett és a munkás gyerekek.

Miért nem vezetik el az idegen vendégeket az árkádok Templom-térről a Felsőváros és a Móraváros bűzös pin-

celakásaihoz, nyílt árkaikhoz?

Szükség van gyermekjátékszótér létesítésére. A diftéria oltások költségeire egyetlen fillér fedezetet sem lát a költségvetésben. Keveset szánt a város hatósága az alsóbbfokú oktatás költségeire is. Kifogásolja, hogy a pénzügyi bizottság a Somogyi-könyvtár és a muzeum gyarapítására szánt összeget felére csökkentte, ezzel szemben testnevelési költségekre 40.000 pengőt írt elő.

— Ez helyes! — szól közbe valaki.

— Helyeslem én is a testnevelést, de én szocialista és orvos vagyok; — és nem szívesen látok gyilkoló szerszámokat a gyerekek kezében. (Zaj.)

Kijelenti ezután, hogy hive a takarékoságnak, de csak az okos takarékoságnak.

A polgármester figyelmezteti most a szónokot, hogy beszédidejéből még csak négy perc van hátra.

Dr. Szamek Sára kijelentette ezután, hogy a költségvetést, amely nem szolgálja a város egyetemes érdekét, nem fogadja el.

Pásztor József

volt a következő felszólaló. Azzal kezdte beszédét, hogy csak irodai világításra évenként 130 ezer pengőt fizet ki a város. Ma mindenkinek gazdálkodni kell és természetes, hogy a költségvetés tanulmányozása közben azzal is foglalkozott, hogy milyen módon lehetne valamit megtakarítani ezen a nagy kiadáson. Két módszert ajánl. Az egyik, amit határozati javaslat formájában ezennel be is terjeszt, hogy

a közgyűlési tanácskozásokat ezentúl délután 4-től 7-ig tartsák. (Taps és derűtség.)

— A villannyal való takarékoskodásra gondolni kellene a bizottsági ülések összehívásánál is. Ha már a közgyűlés időbeosztásáról van szó, a tegnapi elnöki intézkedésről most kénytelen elmondani azokat az észrevételeket, amiket eddig nem mondhatott el, mert az ügyrend címén való felszólaláshoz nem adták meg a szót.

— Ahhoz nem fér kétség, hogy a közigazgatás rendezéséről szóló új törvény életben van és hogy